

"Vesterbro vil altid være vores!"

(- Hasad, 19 år)

- En interviewundersøgelse om byrum og ungdomsliv på Vesterbro foretaget med unge fra FISKENS Værested og Fritidsjobformidling

"Buret", Enghave Station

Udarbejdet af Hanna Bøegh Svendsen

For FISKEN, Værested og Fritidsjobformidling

I samarbejde med Vesterbro Områdefornyelse

B

aggrunden for interviewundersøgelsen

Denne interviewundersøgelse er udarbejdet i forbindelse med Vesterbro Områdefornyelse, der frem til 2017 arbejder på en række fornyelser af byrummet. Derfor er der oprettet en pulje under Borgerinitiativpuljen, som giver mulighed for at opsøge de borgergrupper, der ellers ikke normalt høres i sådanne projekter. I den anledning ønsker FISKEN at anskueliggøre deres brugeres perspektiver og idéer, da det er en borgergruppe på Vesterbro, som oftest ikke giver deres mening til kende. Fælles for FISKENS brugere er, at en stor del af deres ungdomsliv udspiller sig på gaden, som derfor bliver deres andet hjem. Denne interviewundersøgelse sigter på at undersøge disse unges konkrete forslag og idéer til områdefornyelse af Vesterbros byrum, men forsøger også at undersøge hvordan det egentligt er, at være ung på Vesterbro for netop denne sociale gruppe.

FISKEN er et værested og en fritidsjobformidling for unge mellem 13 og 19 år, som har eksisteret på Vesterbro siden 1984. På nuværende tidspunkt benyttes FISKENS værested primært af unge drenge, som alle bor eller færdes dagligt på Vesterbro og anser bydelen for deres livsverden. FISKENS brugere bor hovedsageligt omkring Saxogården eller Alsgade/Enghave, mens enkelte bor på Sønder Boulevard, eller er flyttet til Sydhavn eller Sjælør. Mange af dem går i folkeskole, er i gang med en ungdomsuddannelse, enkelte går i gymnasiet, mens andre ikke er under uddannelse pt. Brugerne er af vidt forskellige etniske baggrunde, herunder marokkansk, pakistansk, tyrkisk, albansk, kurdisk, osv.

FISKEN forsøger at hjælpe alle brugerne i gang med en ungdomsuddannelse, eller med at få et fritidsjob, for derigennem at styrke tilknytningen til samfundet. Herunder fungerer fritidsjobformidlingen som en særlig støtte for de unge og afholder bl.a. fritidsjobkurser, som skal oplyse de unge om deres muligheder og rettigheder i forhold til fritidsjob, foruden at hjælpe med at skrive ansøgninger, forberede den unge på jobsamtale, m.v. Derudover fungerer FISKEN som et dagligt værested for de unge med fællesspisning som primær daglig aktivitet. FISKEN drives af få ansatte medarbejdere, men beror primært på frivillige, som fungerer som autentiske og engagerede rollemodeller for de unge. Visionen er, at medvirke til at alle de unge undgår kriminalitet og misbrug til fordel for et aktivt og sundt ungdomsliv. I 2014 har der i gennemsnit været 55 brugere månedligt i FISKEN.

M

etode

Denne interviewundersøgelse beror på interviews med 18 af FISKENS brugere i alderen 12-19 år. Interviewundersøgelsen er primært blevet foretaget igennem 'walking conversations,' som er semistrukturerede interviews i form af uformelle gåture, hvor en eller to interviewpersoner viser rundt i lokalområdet, mens de fortæller om deres oplevelse af byrummet. Det er dermed de unge selv, der bestemmer hvilke steder, de ønsker at fremvise og på denne måde giver de et indblik i deres daglige rute på Vesterbro. Imens spørges de alle ind til temaer, som både omhandler byrummet samt hvordan de oplever det, at være ung på Vesterbro. Temaerne berører både byrum, fritidstilbud, skole, hjem og familie, job og drengenes relationer til de andre borgergrupper på Vesterbro. Herforuden tilbyder undersøgelsen billeddokumentation af stederne, de unge fremviser på gåturene.

I alt er der foretaget 14 walking conversations, derudover er der foretaget 4 interviews i FISKEN, da enkelte af brugerne ikke ønskede at interviewet foregik udendørs. De fleste interviews er optaget og herfra bruges der direkte citater, et fåtal er ikke optaget, herfra bruges der noter fra interviewet, men ikke direkte citater.

Flere af de interviewede udtrykte skepsis overfor hvad interviewene skal bruges til og hvorfor de overhovedet bliver inddraget i områdefornyelsen. Dette skal ses i lyset af, at disse unge ikke før har deltaget i lignende borgerinddragelser. Andre af de interviewede mener, at de tidligere har tilkendegivet deres meninger, men har en følelse af, at deres mening i virkeligheden ikke bliver hørt eller taget alvorligt. De giver i denne anledning udtryk for frustration og vrede:

"Vi har sagt det ti gange, vi har sagt det hver gang til folk, folk de gør ikke noget ved det. Det er det samme klamme sted, igen og igen og igen." [Om Otto Krabbes Plads]

Og

"Ja, men det kommer ikke til at ske. (...) Det kommer ikke til at ske, det vi klager over, så hvad får vi ud af det?"

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

Sådanne udtryk for frustration ledte til dialog omkring demokrati og borgerinddragelse, om end nogle interviewpersoner stadig er stærkt mistroiske omkring hvorvidt deres mening vil få betydning.

For nogle af de unge var samtalerne en reel udfordring, en 17-årig dreng mente eksempelvis ikke, at han ville være i stand til at svare på spørgsmålene. Undervejs mens vi gik rundt i Enghaveparken fortalte han, at han har et så højt hash-misbrug, at han har svært ved at reflektere over spørgsmålene. Han beskrev, at han har svært ved at huske hvordan nogle områder på Vesterbro så ud før de blev fornyet og at det derfor var vanskeligt for ham at vurdere hvorvidt de var blevet bedre. Han var dog meget seriøs omkring spørgsmålene og gjorde sit yderste for at besvare dem så godt som muligt.

De unges usikkerhed omkring at skulle indgå i dialog omkring byrummet på Vesterbro giver til dels udtryk for lavt selvværd. For alle de unge var det en uvant situation at blive interviewet og flere af dem frygtede at sige noget forkert, eller ikke at kunne svare på spørgsmålene. Netop derfor brugte jeg 2 måneder på relationsarbejde med de unge i FISKEN, før jeg begyndte at interviewe dem. Til dels fordi FISKENS medarbejdere og jeg vurderede, at de unge ikke ville ønske at deltage hvis en fremmed skulle foretage undersøgelsen, eller ville være useriøse under interviewene.

De unge har været styrende for samtalen og de har vist de steder frem, hvor de i forvejen føler sig trygge, således at interviewet foregik på deres præmisser. Nogle unge ville dog ikke gå enkelte steder, da de frygtede at blive genkendt. Eksempelvis spørger jeg en 17-årig om han vil vise mig området ved Kiosk 21, hvortil han svarer:

"Nej, jeg kender alle mulige. Folk, de snakker som ludere derovre."

Det bliver her tydeligt at Vesterbro udgør en lille verden for de unge, hvor deres rygte udgør en vigtig værdi. Derudover viser citatet et rådt gadesprog, dette kan til dels være udtryk for, at de interviewede føler sig godt tilpas og derfor benytter det sprogbrug, som de er vant til. Det kan dog også være udtryk for, at de interviewede føler sig nødsagede til at gøre brug af det "gade-sprog", som benyttes internt blandt de unge på gaden.

Det har endvidere været op til de unge selv hvor meget de har ønsket at tale om egne erfaringer som ung på Vesterbro. Nogle interviewpersoner refererer til sig selv, mens andre

taler om unge på Vesterbro i generelle vendinger. Nogle gange kommer en interviewperson til at sige noget specifikt om sig selv, men skynder sig så at distancere sig fra udtalelsen:

”Det er derfor, vi laver sådan nogle ting – eller folk gør.”

Dette skal ses i lyset af, at de unge ikke ønsker at få problemer med politiet grundet deres udtalelser, på trods af, at jeg har tydeliggjort at undersøgelsen er anonym. Dette belyser igen, at interviewpersonerne generelt er mistroiske overfor autoriteter og frygter at blive misforståede, eller komme i problemer.

De unges territorier på Vesterbro

Hurtigt viser det sig, at de unge overvejende følger de samme ruter, men at ruterne er afhængige af hvor de bor:

”Folk fra det her sted [Saxogade], de holder til herovre [peger i retning af Otto Krabbes Plads]. Men folk fra Enghave, de holder til derovre [peger i retning af Alsgade og Enghaveparken], det er deres eget sted. (...) Det er ikke fordi de ikke kommer hinandens steder, men sådan er det bare.”

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

De unge, som bor omkring Alsgade/Enghave benytter primært følgende steder:

- **”Halvtaget” i Alsgade**
- **Hjørnet foran Kiosk 21, Alsgade**
- **Enghaveparken**
- **FISKEN**

De unge, som bor omkring Saxogården benytter primært følgende steder:

- **”Porten” i Saxogården**
- **”Otto” (Otto Krabbes Plads)**
- **De Røde Baner ved Litauens Plads**
- **FISKEN**

Det skal dog bemærkes, at på trods af, at de unge har hver deres tilhørssteder på Vesterbro er der ingen større interne konflikter imellem dem og begge grupper mødes og interagerer i FISKEN. Hasad på 19 år siger det således:

"Det var nok mere dengang, der var en beef mellem Saxogade og dem fra Enghaveparken. (...) Den er jo ikke forsvundet helt, den vil jo altid være der lidt. Men jeg vil sige folk er begyndt at komme tættere på hinanden, også med alderen stille og roligt, så begynder de at gå sammen og stå sammen, i stedet for at være imod hinanden. Når de ligesom finder ud af: 'Det er dumt, vi bor så tæt på hinanden og alligevel ikke kan lide hinanden.' Og de yngre de ser jo op til os og de ser jo os rende rundt med hinanden, så de kan jo sagtens se en fra Saxogade rende rundt med en fra Enghave af og så tænker de: 'Nå, okay.'"

Medarbejderne i FISKEN beskriver også hvordan det tidligere primært var unge fra Enghave/Alsgade, der benyttede værestedet, men at unge fra Saxogården nu benytter værestedet i ligeså høj grad. Der eksisterer heller ikke egentlige bander på Vesterbro, som i andre bydele, udover denne opdeling af samlingssteder for de unge.

Kiosk 21

A lsgade kvarteret

Hasad på 19 år forklarer hvorfor han mener, at Alsgade fungerer som et opholdssted for de unge:

”Jeg synes det er fedt jo, fordi det minder en smule, en lille bitte smule om en ghetto jo. (...) Men på en god måde, for der ligger en skole, hvad 20 meter herfra. Og der er mange af os, der har gået.”

Han forklarer endvidere at særligt Kiosk 21 er af stor betydning for de unge:

”Hvis du møder én eneste ung på Vesterbro så siger du til ham: ’Vi mødes ved 21’eren.’ Så ved han hvor det er (...) Det er fordi det ligger i centrum af det hele. Og at, der er bare sket så mange ting her, så alle ved ligesom hvor det er. Og der bor også mange af de unge i den bygning der.” [Hasad peger hen imod Bryggergården.]

Kiosk 21 fungerer dermed som tilhørsstedet på Alsgade når det ikke regner, i regnvejr samles de unge i stedet under ”halvtaget.” Alle de interviewede unge, som refererer til Alsgade, er dog enige om, at byrummet ikke fungerer optimalt på nuværende tidspunkt. En

dag sidder jeg med en lille gruppe ældre brugere i computer/playstation-rummet i FISKEN, en af de unge sidder ved computeren og vi andre sidder i den store sorte lædersofa. Abed på 16 år fungerer som en slags talsperson for den lille gruppe, mens vi taler om Alsgade. Han fortæller:

”Folk de finder et varmt sted at være. Men folk vil sgu ikke sidde derhjemme med deres venner. Så folk de står foran 21’eren. Der burde være sådan en varmeboks ligesom på stationer og så havde det bare været super. Så tror jeg også folk havde følt sig mere sikre, så folk, når de går forbi, de har tænkt: ’Okay, jeg føler ikke de bare står på gaden og hænger ud, de sidder et sted og får tiden til at gå.’”

Citatet viser, at de unge er klar over, at der blandt beboerne i Alsgade kvarteret er utilfredshed med, at unge benytter Alsgade som et opholdssted. Abed påtaler, at det skaber utryghed og foreslår at der bygges et glasbur med bænke, hvor de unge kan opholde sig og holde varmen. Citatet giver dermed udtryk for et ønske om at blive accepteret i kvarteret. Det er dog bemærkelsesværdigt at Abed og de andre unge mener, at de må isoleres i et glasbur for at kunne være en integreret del af bylivet. Dette skal dog også ses i lyset af, at mange af de unge dagligt kæmper med kulde og regn:

”Du har set der lige ved 21’eren ikke, der er sådan et halvtag. Folk står der for ikke at blive våde.”

En anden dag sidder Deniz på 16 år i en lille sort lædersofa tæt på køkkenet i FISKEN mens han begejstret beskriver hvor flot det ser ud, når de unge står samlet under halvtaget og regnen siler ned lige foran dem. For ham er halvtaget forbundet en vis glæde, idet han føler ejerskab omkring dette lille område på Alsgade og har fået mange timer til at gå på denne lille plet.

"Halvtaget"

Abed og de andre unge beskriver, at hærværk er en del af ungdomslivet blandt den pågældende målgruppe i Alsgade:

"Ja, selvfølgelig lidt overdrevet og sikkert umuligt. Men har du ikke set de der på stationer hvor man kan sidde inde når det blæser. Det kan sikkert være godt for nogle mennesker foran kiosken, for at holde varmen og sådan noget. Der skal ikke være så mange ting, man kan smadre, fordi folk de er lidt skøre oppe i hovedet. Det skal være ordentlige ting, ordentlige bænke, så folk de tænker: 'Okay, nu har vi fået nogle ordentlige ting, nu lader vi det lige lidt være.'"

Abed mener, at hvis de unge kan se at der investeres i deres velfærd, vil de selv være med til at holde udstyret pænt. Abeds tanker giver også udtryk for, at de unge føler sig frustrerede over at der ikke tages hensyn til dem, på trods af, at de tilbringer en så stor del af deres tid på gaden. Han ønsker, at de unge får mulighed for at kunne opholde sig i Alsgade på en sådan måde, at de bliver accepteret af de andre beboere og at de kan være der uanset vejrforholdene. Han ønsker dog også, at området bliver mere dynamisk og at de unge får mulighed for at kunne bevæge sig:

"Flere træningsstativer foran 21'eren. Det skal være foran den, ellers bliver det ikke brugt. Bænke og udendørstræning."

Det er meget tydeligt, at de unge føler en høj grad af ejerskab omkring området lige foran Kiosk 21 og halvtaget. De er derfor enige om, at hvis der skal sættes initiativer i gang, som retter sig mod de unge, skal det være på det præcise område, de benytter som samlingssted.

Hasad på 19 år mener også, at man ikke kan lave om på de unges tilhørssteder:

"Om sommeren, der mangler der nogle bænke (...) Lav en lidt større bænk end de der små, hvor der kan sidde dobbelt så mange. Lav to eller tre af dem og sæt dem strategiske gode steder og så lige lav sådan et halvtag ud fra en bygning eller et eller andet, så de unge altid kan stå der hvis de får brug for det."

Hasad pointerer at bænkene skal være ekstra lange, da de unge oftest mødes i grupper på 10-12 personer.

Konkrete forslag:

- **Store bænke med plads til mange lige foran Kiosk 21**
- **Udendørs træningsfaciliteter lige foran Kiosk 21**
- **Læ**
- **Lys**

Enghaveparken

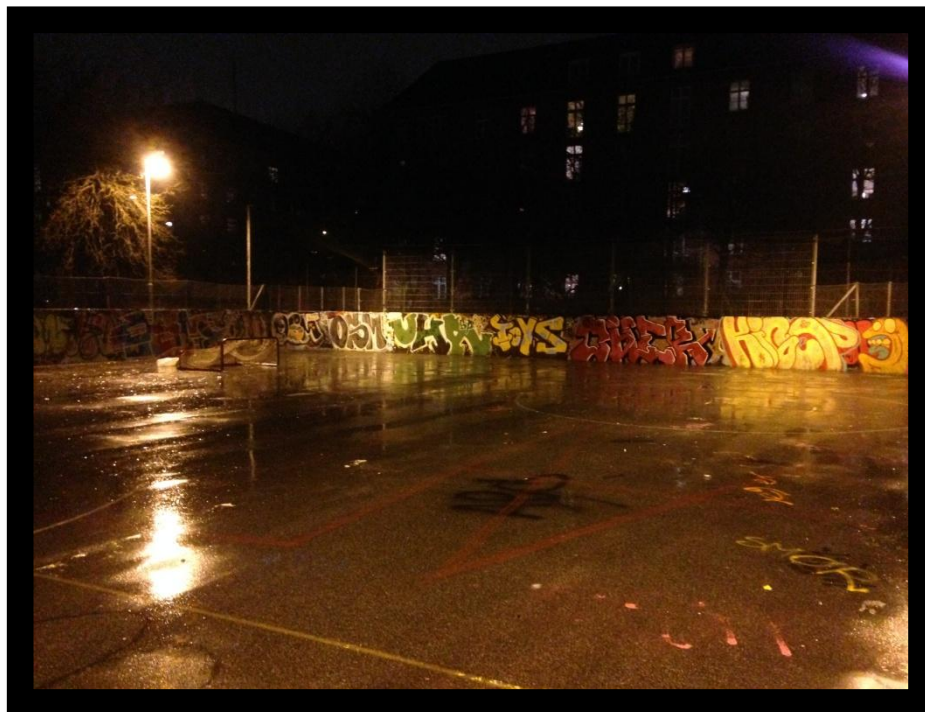
E nghaveparken

Særligt de unge, der bor omkring Enghave/Alsgade, har benyttet Enghaveparken siden de var børn og fortæller alle, at de har mange minder knyttet dertil. Mange af de unge har en ambivalent holdning til byfornyelsen på Vesterbro: På den ene side er de glade for, at man ønsker at forbedre Vesterbro og dermed give deres yngre søskende et bedre byrum og bedre livsbetingelser. På den anden side føler de meget ejerskab omkring deres barndoms Vesterbro. En 19-årig beskriver det således:

”Altså jeg vil sige, at lige meget hvad man gør ved Enghaveparken, så vil man ikke gøre andet end at ødelægge den - det er jo kun fordi at det er rent minder for mig. (...) Man skal ikke ændre det hele, for det ville ødelægge en del for dem på Vesterbro. (...) Vi har meeeget stor tilknytning til det. Ligesom med træet på Enghave Plads, der var der altså mange, der tænkte: 'Ej, det gør I bare ikke!'”

Abdel på 13 år husker også træet og fortæller med beklagelse om da det blev fældet. Den ovenstående 19-årige kommer dog senere med konkrete forslag til hvordan parken kan

forbedres. Hans forslag handler imidlertid mest om at forskønne parken, uden at ændre den radikalt. Deniz på 16 år beskriver, at Enghaveparken er **"legendarisk"** og på trods af, at han mener at fodboldbanerne er udslidte, ønsker han ikke at forny dem, da han så føler at han vil miste de minder, han har knyttet dertil.

Enghaveparken

Hasad på 19 år beskriver brugen af Enghaveparken således:

"Og det er ligesom et sted, hvor folk de mødes og samles. I hvert fald os indvandrere her, der mødes vores mødre derinde og så sidder der nærmest sådan en flok, ikke. Altså så sidder dem ovre fra Tyrkiet af, så sidder deres mødre [sammen], så er der albanerne, så er der pakistanerne og så videre. Og selvfølgelig er der også danske familier. Og alle mødes derinde. (...) Om aftenen så er det nok lidt mere de unge, der indtager stedet. (...) Nogen, de skal jo lige eksperimentere med at drikke lidt, så er de derinde på grund af det. Andre de skal bare hygge og ligesom komme lidt væk fra derhjemme, skolen, eller et eller andet. Og så går de derind og sidder 3-4-5 personer og taler om alt eller intet. (...) Så Enghaveparken det er noget særligt på Vesterbro."

For Hasad er parken et sted, der benyttes af mennesker med vidt forskellig nationalitet, alder og social baggrund. Alle de unge, som har refereret til Enghaveparken beskriver dog, at det primært er unge, der benytter parken om aftenen. Mens vi går rundt langs parkens stier i skumringstiden fortæller Hasad videre:

"For eksempel hvis det var en ældre dame eller sådan noget, så tror jeg nok de ville tænke sig om før de gik herind, for det er jo ikke så indbydende, slet ikke nu."

Hasad påpeger ligesom alle andre interviewpersoner, at der mangler lys i parken og undrer sig over at gadelygterne derinde ikke er tændt. Han fortæller dog, at fordi han nærmest er vokset op i Enghaveparken, føler han sig tryk ved at gå derinde på alle tidspunkter af døgnet. Zayd og Bilal på 13 og 14 år siger, at de ikke bruger Enghaveparken om vinteren fordi: **"Der er alt for mørkt og alt for mange narkomaner."**

Alle de unge beskriver parken som værende **"skummel"** - dette præcise ord gentages af dem alle, imens vi går rundt i parken. Stort set alle interviewene har fundet sted i tidsrummet 16-19 i december måned, hvor parken har ligget henkastet i mørke. Ingen af de unge har givet udtryk for utryghed ved at gå derinde, men de efterlyser alle mere lys. Som 19-årige Osama siger: **"Jeg ved ikke hvordan Parken kan være bedre, jeg ved bare at der skal være lys."**

Ligeledes svarer mere eller mindre alle interviewpersoner uden betænkning: **"Lys,"** når de bliver spurgt om hvad det første ord er, som de forbinder med Vesterbro. Særligt de interviewpersoner, som for nylig er flyttet til Sydhavn eller Sjælør beskriver disse som mørke steder og savner Vesterbros lys og levende byliv. Farooq på 15 år beskriver Sjælør som et mørkt og dødt sted og siger, at der slet ikke er nogen, der bruger byrummet sammenlignet med Vesterbro.

Ibrahim på 17 år forklarer at parken er svær at bruge om vinteren:

**"Enghaveparken... Det er et fint sted at stå og sådan noget der, men ikke om vinteren. Bænken er våd og sådan noget og det er fucking koldt. Jeg er stadig derinde, men... (...)
Om sommeren, der kan jeg godt lide at ryge en joint [derinde] [griner]."**

For Ibrahim er Enghaveparken et frirum, som han primært benytter om sommeren. Der sidder han der mest om aftenen med sine venner, hænger ud og ryger nogle gange en joint. Han er generelt set tilfreds med parkens udformning og anser den som en integreret, uundværlig del af Vesterbro.

Enghaveparken

Ingen af interviewpersonerne fremviser ét bestemt sted, som deres tilhørssted i Enghaveparken. De beskriver, at de alle har brugt fodboldbanerne som yngre, men nu ikke har ét bestemt opholdssted i parken.

Hasad mener, at der er brug for yderligere forskønnelse af parken:

”Der skulle nok være ansat en gartner eller to mere, der er jo kun én ansat, så vidt jeg ved. (...) Selvfølgelig er der blomster om sommeren, det er ikke det. Men det kunne bare være en endnu federe park hvis der virkelig blev taget hånd om det (...) Og for eksempel lysene her, det kunne have været rigtig fedt hvis der var noget jule-et-eller-andet.”

Hasad er igennem hele interviewet meget entusiastisk omkring at gøre Vesterbro til en pæn bydel og taler flere gange om julelys, grønt og blomster. Andre interviewpersoner er mere interesseret i at gøre byrummet funktionelt for dem, end at forskønne det. Nogle drenge på 15 og 16 år siger det således:

”Folk de tænker kun på det eneste, der skal være blomster så det ser smukt ud. Men hvad med om vinteren?”

Konkrete forslag:

- **Mere lys og gerne julelys om vinteren**
- **Tilskuerpladser ved fodboldbanen**
- **Kunstgræs på fodboldbanen**
- **Et indendørssted for unge**
- **En café i de unges prisleje**
- **Bænke/siddepladser generelt**
- **Læ**
- **Skøjtebane om vinteren på basketball-banen (som interviewpersonerne mener alligevel ikke bliver benyttet på nuværende tidspunkt)**

”Porten”

Saxogården

Alle interviewpersoner, der bor i Saxogården, har været meget interesserede i at fremvise deres gård, da de er stærkt utilfredse med dens stand. Khaled på 15 år peger mod den nedlagte legeplads, hvor der i stedet ligger en sandkasse, som her i vintertiden mest er et ælde af sand, mudder og optrådt græs, mens han og Hassan på 16 år fortæller:

”Jeg kan vise dig min gård ikke? Den tid det var luksus, måske 20 år siden, det var luksus. Så kom vi [Beboere med anden etnisk baggrund]. Det var ikke lige så luksus, der var én legeplads. Nu, der er ikke engang nogen legeplads. Nu er der en kæmpestor

sandkasse. Og fodboldbanen har ikke nogen mål. De giver os ikke nogen chance nu. Bare fordi dem for hvad, måske to generationer siden, de lavede meget rag og sådan noget. De ødelagde det hele, det betyder ikke at vi gør det jo. (...) Fordi ellers kommer de små til at gøre det, som folk på vores alder laver: Bare ballade.”

Khaled tegner et generelt billede af de temaer, der optager interviewpersonerne fra Saxogården. For Khaled signalerer det, at legepladsen ikke genetableres, at der ikke investeres i de unge og deres yngre søskendes velfærd og at man fra et samfundsmæssigt perspektiv ikke har tiltro til dem. Det er særligt interessant at flere interviewpersoner gentagne gange beskriver, at de ikke ønsker at deres yngre søskende bliver involveret i kriminalitet. Derimod ønsker de bedre betingelser og rammer for deres søskendes barndom, end de selv har oplevet. Dette betyder således også, at de unge ikke mener, at de selv har de optimale vilkår for at opnå et godt ungdomsliv. Desværre viser refleksionen derudover, at nogen af de unge mener, at det allerede er for sent for dem: Deres trivsel og udviklingsmuligheder er allerede fortabt – så nu må der i stedet satses på de yngre generationer. Samtidig beskriver Khaled at etnisk danske børn ikke færdes på legepladsen i Saxogården, dette er yderligere med til at tegne et billede af de unge drenge som stigmatiserede beboere i deres lokale kvarter:

”Der er aldrig danske børn i Saxogården, der er danske familier og sådan noget, men jeg har aldrig set et dansk barn. (...) Sådan er det bare!”

Khaled beskriver ovenstående som et faktum, der ikke kan laves om på. Han beskriver yderligere, at der er manglende relationer mellem etnisk danskere og beboere med anden etnisk baggrund:

”Vi snakker med dem med etnisk baggrund og sådan noget, dem snakker vi godt med (...) Det er mest dem, der bor i vores gård og er i Saxogade.”

Saxogårdens gårdområde

Khaled giver udtryk for, at 'man holder sig til sine egne'. Vesterbro er særlig interessant i denne henseende, da bydelen er karakteriseret ved et væld af beboere med forskellig etnicitet. Under et interview i FISKEN med den 18-årige Jamil, der imens står lænet ind over bardisken i køkkenet og laver mad, fortæller han flere gange, at han bliver overrasket over det dårlige sprogbrug på eksempelvis Nørrebro:

"På Vesterbro lærer du dansk. Det er noget helt andet med dem på Nørrebro eller fra Århus, Trillegården, eller sådan noget. Det er helt anderledes. Man skulle ikke tro det, men det er jo ti minutter væk på cykel. Lige rundt om hjørnet."

Jamil fortæller også at ældre borgere med anden etnisk baggrund, som har været i Danmark dobbelt så længe som ham, taler dårligere dansk. Han mener, at fordi der er så mange forskellige nationaliteter på Vestebro, er de forenet omkring dansk som fælles sprog. I FISKEN tales der eksempelvis kun dansk imellem de unge og de finder sammen i mindre grupper på tværs af etnicitet. Derimod mener Jamil, at der mest tales arabisk på Nørrebro blandt borgere med anden etnisk baggrund. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at der alligevel i Saxogården er et skel mellem etnisk danske beboere og beboere med anden etnisk baggrund, på trods af, at de alle har dansk som fælles sprog.

Interviewpersonerne fortæller, at de gerne hænger ud i "Porten" (Saxogårdens port ud mod Matthæusgade og Saxogade) når det er dårligt vejr og ser på de forbipasserende. "Porten" er et strategisk godt sted at opholde sig for de unge, da de ikke kan ses fra de fleste vinduer og altaner, men til gengæld kan følge med i alle begivenheder på gaden. Amin på 15 år fortæller, at hvis der kommer nogle ældre for at hænge ud på samme sted går de bare ned i den anden ende af Saxogården, hvor der også er en port, eller går over på "Otto".

Konkrete forslag:

- **En ny legeplads**
- **Udbedring af fodboldbanen i baggården**

Otto Krabbes Plads

Otto Krabbes Plads, "Otto"

Mange interviewpersoner bruger en stor del af deres ungdomsliv på Otto Krabbes Plads, nærmere betegnet bænken tættest på indgangsporten til legepladsen på Skydebanegade. Her samles de gerne i en gruppe på 10-12 unge drenge. Der er dog stor utilfredshed med pladsen:

"Prøv at se det, ærligt, prøv at se det. Ser det ikke helt dødt ud?! Det er derfor, der bliver brændt ting af og sådan noget. Du så også Otto Krabbes Plads hvor kedeligt det så ud. Ville det være et sted, du kunne gå om natten? (...) Stedet er helt dødt, der er ikke noget tilbage. (...) Jeg tror ikke, der er blevet fjernet noget, der er bare ikke blevet lavet noget."

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

Drengene mener, at pladsen ikke er blevet fornyet i nyere tid, men blot består af sten og har et dødt udtryk. Det er dermed ikke en levende, innovativ og spændende plads, men blot et

tilhørssted, der benyttes, fordi bænken traditionelt set har været brugt som opholdssted for de unge. Disse unge frekventerer steder, som de er vant til og føler sig trygge ved. Derfor kommer de dagligt på Otto Krabbes Plads, uagtet det faktum, at de stærkt utilfredse med udformningen af pladsen. Særligt om vinteren har de unge ikke noget at lave og fortæller med ærgrelse at de negative aktiviteter, der igangsættes, er et udtryk for kedsomhed:

”Her ved Saxo og Otto, der er meget ballade, der sker ting, det er det, jeg mener. Der sker hele tiden noget, der sker ting. Men hvorfor sker der ting? Vi har ikke noget at lave om vinteren! Der sker altid noget her, fordi vi ikke får noget. Det er derfor, vi laver sådan nogle ting – eller folk gør. (...) Om sommeren kan man lave sine egne ting selv. Om sommeren det er ikke et problem, fordi du kan tage ud at grille, du kan gøre ditten og datten. (...) Om sommeren, du kan være kreativ, men om vinteren er det svært at være kreativ andet end at lave ballade.”

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

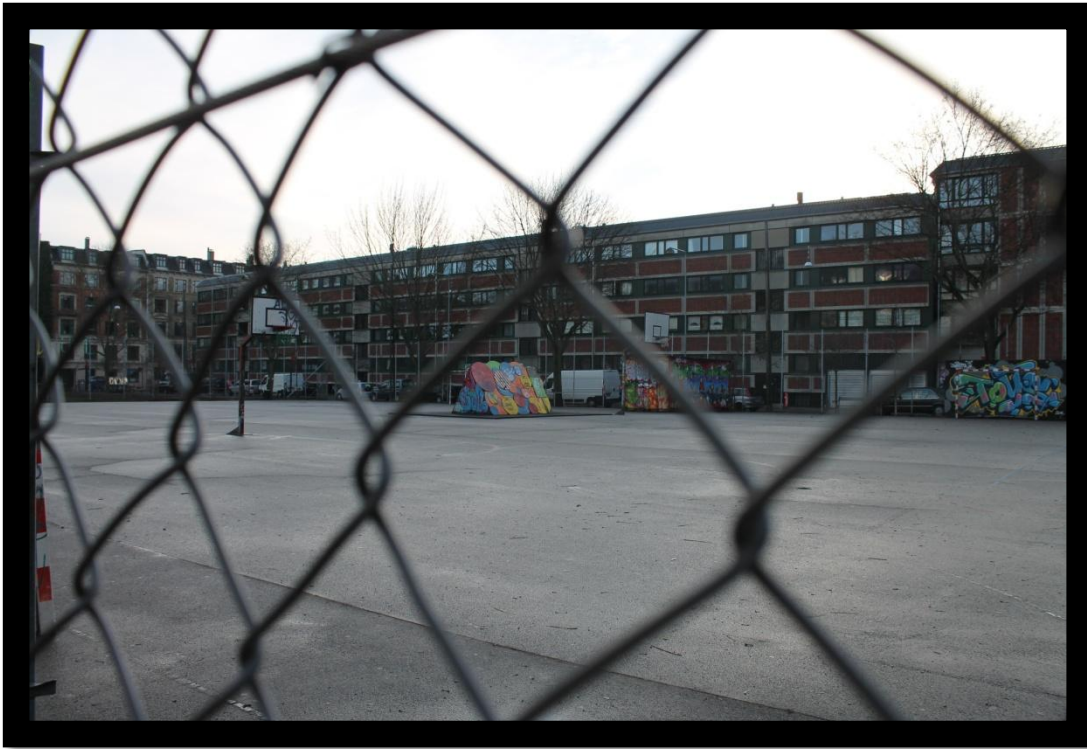
Drengene forklarer også at deres negative aktiviteter fører til konflikter med beboere i området:

”Folk de har altid noget imod hinanden jo. Især dem, der bor ved Otto! [Naboerne] (...) Det er et fristed, de kan ikke sige en skid. De kan ikke ringe til politiet og sige, at de ikke må være her, det er et offentligt sted.”

Citatet viser, at drengene føler sig stærkt knyttede til Otto Krabbes Plads og påpeger deres rettigheder som borgere til at kunne benytte sig af pladsen. Der foregår dermed en kamp mellem lokale beboere og drengene om dette territorium, som yderligere viser, at drengene er bange for at miste deres samlingssted.

Konkrete forslag:

- Læ
- Siddepladser
- Udendørs træningsfaciliteter lige ved de unges faste bænke ved indgangen til legepladsen på Skydebanegade
- Et mere dynamisk rum, som ikke kun består af ”sten”

De Røde Baner

De Røde Baner - Litauens Plads

De fleste interviewpersoner, som benytter De Røde Baner, er yngre og gør stadig brug af fodbold som en fælles aktivitet. En dreng på 13 år siger det således: **"Det er her vi kommer næsten hver evig eneste dag."**

Der er generelt tilfredshed med området, som Ender på 13 år siger: **"Banerne er store, det er en god bane, men de mangler bare kunstgræs."** Tabib på 12 år fortæller videre: **"Nogle gange laver vi sådan nogle turneringer og hvis vi er mange, så laver vi sådan nogle hold, så dem, der for eksempel vinder, vinder nogle sodavand og den slags."**

Yahya på 13 år bruger en stor del af sin fritid på fodbold og er meget interesseret i, at der oprettes tilskuerpladser imellem banerne. Her kan drengene puste ud, når de ikke er på banen og følge med hvis der foregår flere fodboldkampe på én gang.

De fleste interviewpersoner siger også, at området især fungerer godt om sommeren, hvor der ofte arrangeres fodboldturneringer og der kan lånes forskellige redskaber fra containerne, som er opstillet på pladsen.

Litauens Plads

De ældre interviewpersoner fortæller, at det er godt at træerne og buskadset på Litauens Plads er blevet fjernet, da området nu er **"mindre skummelt."** De mener dog også at det har betydet, at der nu er mindre privatliv for de unge. Der er imidlertid ingen interviewpersoner, der aktivt benytter sig af Litauens Plads ud over pladsens tilknyttede boldbaner. De fleste af dem kigger på pladsen med rynkede bryn og spørger retorisk: **"Hvad kan vi bruge den til?"** Det er tydeligt, at pladsen ikke fungerer for de unge og de forstår ikke hvad de forskellige træ-konstruktioner skal bruges til. Nogle af interviewpersonerne mener endda, at pladsen ligner en hundepark, fordi den ser udslidt og forladt ud.

Konkrete forslag:

- Tilskuerpladser ved De Røde Baner
- Forslag om at omdanne fodboldbanerne til kunstgræs
- Forskønnelse af Litauens Plads og ønske om, at den bliver mere anvendelig

Fodboldbane på Sønder Boulevard

Sønder Boulevard

Nogle af interviewpersonerne bor på Sønder Boulevard, eller kommer der ofte for at spille fodbold. Hasad på 19 år er vokset op på Sønder Boulevard og kan huske hvordan der så ud i hans barndom:

”Da jeg var helt, helt lille bitte, så langt tilbage jeg kan huske, der var det mere ghetto. Det var et sted, der var blandet, men der boede nok flest fattige, junkier, alkoholmisbrugere og så videre og videre og videre.”

Hasad beskriver her et belastet område beboet af socialt udsatte grupper. Dermed ikke sagt at han var utilfreds med at vokse op på Sønder Boulevard, for han beskriver gaden med ømhed, men udtrykker samtidig tilfredshed med det løft, der er sket:

”Det var bare en græsplæne før med et hegn igennem. Nu er det jo blevet meget, hvad kan man sige: Smukkere, hyggeligere. (...) Klart en forbedring. Selvfølgelig, igen, alle savner jo minder og alle kan lide minder. Men det er jo klart bedre for Vesterbro end

det, der var. Og før, der kan man sige, der var måske lidt mere ballade, fordi stedet ikke var så meget familiested i forhold til hvad det er nu jo. Du ser jo lejligheder blive overtaget af familier hele tiden.”

Dermed symboliserer Hasad en strømning blandt interviewpersonerne, der på den ene side ønsker at forbedre Vesterbro, men samtidig er bange for at miste det velkendte og trygge.

Zayd og Bilal på 13 og 14 år er generelt tilfredse med Sønder Boulevard og benytter sig ofte af fodboldbanen. De er dog enige om, at der mangler lys over fodboldbanen, da de beskriver at de næsten ikke kan bruge den i vinterhalvåret, fordi der er mørkt når de får fri fra skole:

”Hvis der kunne være noget bedre, så er det lys over banen.”

Konkrete forslag:

- **Lys over fodboldbanen**

FISKEN

FISKEN og andre væresteder for unge

Værestederne på Vesterbro er i høj grad en del af de unges daglige rute, hvor de hænger ud, spiser aftensmad, spiller spil og har relationer til voksne. Interviewpersonerne beskriver at de primært benytter sig af FISKENs værested, men også nogle gange kommer i Settlementets værested¹ eller i PUK, Politiets Ungdoms Klub.²

Hasad på 19 år fortæller om FISKEN:

”Det sted, det er mit, sådan føler jeg. (...) Der er et eller andet, der rører ved mig. Så hvis der er en eller anden, der sagde til mig at FISKEN den lukker og den aldrig åbner igen, det ville jeg jo blive sindssygt ked af, hvis man kan sige det sådan. Fordi det er bare vores sted og det har det altid været og det vil det nok næsten altid være. Uanset

¹ Settlementet er en selvejende institution, som har forskellige klubtilbud til børn og unge på Vesterbro.

² Politiets Ungdoms Klub drives af politifolk og har til sigte at arbejde kriminalpræventivt med børn og unge.

hvor gamle vi bliver, altså om jeg så bliver 40 så har jeg tænkt mig at komme tilbage med mine børn. (...)

Hasad mener, at FISKEN repræsenterer en konstant for de unge på det lokale Vesterbro. Han tænker på FISKEN med varme følelser og mener at værestedet har været af så stor betydning for ham personligt, at han også ønsker at hans børn skal besøge det en dag. Hasad fortæller undervejs i interviewet, at han første gang blev introduceret til FISKEN som 5-årig af sin onkel. Han må dermed siges at være den interviewperson, der har haft sin gang i FISKEN i længst tid:

"Jeg var dernede nærmest hver dag, det eneste jeg ikke gjorde, var at sove dernede. Hvor nu derimod, der er det mere, der går du derned hvis du har brug for hjælp til dine lektier, lave en opgave eller et eller andet, en ansøgning, hvis du har brug for hjælp til det. Hvis du har brug for et job og så videre."

Hasad kommer i dag mest i FISKEN for at få lektiehjælp eller blot for at hilse på. Han beskriver, at det var en naturlig proces for ham at komme mindre i FISKEN, da han begyndte på HF. Senere fortæller han, at det jo gerne skulle være sådan, at de ældre brugere fokuserer på deres ungdomsuddannelse eller arbejde og derfor bruger mindre tid i FISKEN, end da de var yngre. Sådan er det dog ikke for alle, Ibrahim på 17 år bruger stadig FISKEN næsten dagligt:

"Altså, det er et godt sted, især om vinteren, når man fryser og sådan noget der. Så lige sidde og få noget god mad og sådan noget og spille playstation. (...) De er meget gode til at hjælpe en der og sådan noget. (...) Det eneste jeg synes, der er ved FISKEN, det er, at de lukker en lille bitte smule for tidligt."

Ibrahim ønsker at FISKEN udvider sine åbningstider. Han er en af de ældre brugere, som primært kommer i værestedet efter der er spist aftensmad og de yngre brugere er gået hjem:

"Altså jeg vender om på dag og nat, jeg er ikke træt om morgenen og så... (...) Jeg er ude om natten og så... (...) Der er også nogle gange, hvor jeg ikke er ude om natten, men så stadig er vågen imens jeg er hjemme, forstår du?"

Ibrahim er oftest vågen hele natten og når han står op sent på dagen, er det naturligt for ham at mødes med sine venner i FISKEN. Så spiller han kort, sidder i lædersofaen med medarbejderne og de frivillige og sludrer, drikker the eller bruger computeren. Ofte kan man høre de unge ringe til deres venner for at aftale at mødes i FISKEN, FISKEN er dermed ikke

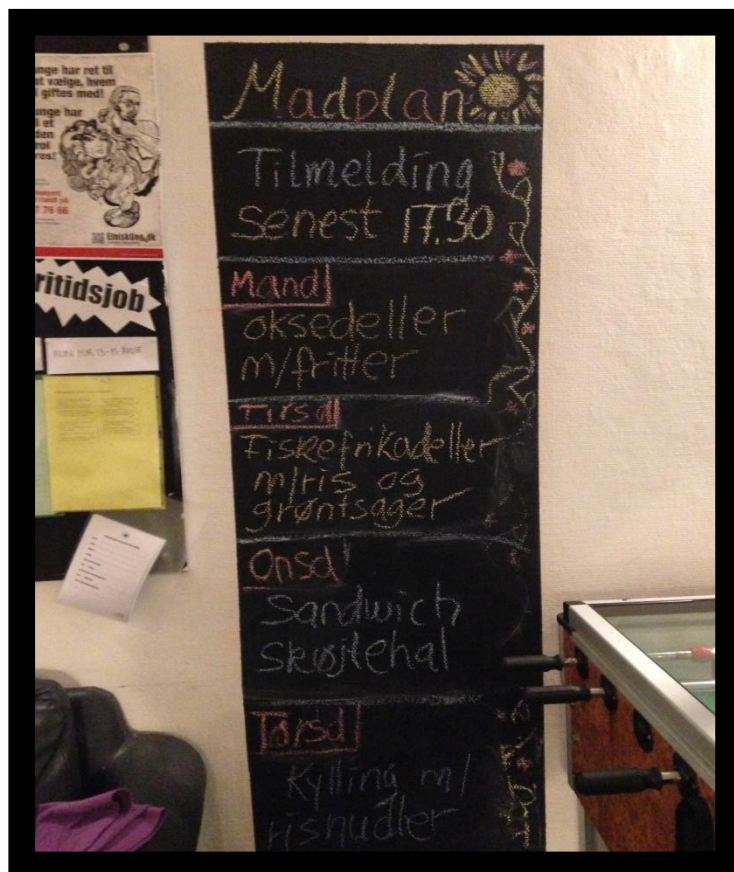
kun et opholdssted, men i ligeså høj grad et mødested for de unge hvor de kan få voksenkontakt. De er også enige om, at hvis de har brug for hjælp til en problemstilling, så kommer de til FISKEN og er også særligt glade for Fritidsjobformidlingen, som de fleste af dem har benyttet sig af.

Osama på 19 år beskriver meget kortfattet hvorfor unge kommer i FISKEN: **"De laver mad til de unge, der er playstation og computere, sofaer."**

Ender og Tabib på 13 og 12 år siger begrejtret i munden på hinanden: **"Jeg kan godt lide når de spiller fodbold - og hygger - og spiller playstation!"**

Bilal på 13 år er enig og siger: **"Der kommer mange mennesker, man møder mange mennesker, man får mad også."**

De yngre brugere efterlyser mere plads til at boltre sig. Yahya på 13 år forklarer blandt andet, at han ville ønske at der var et kælderrum med puder, hvor de yngre kunne "slås" og tumle rundt for at brænde energi af. På grund af FISKENS begrænsede areal sendes brugerne nogle gange udenfor i fem minutter for at brænde krudt af, hvis de bliver rastløse, eller for at nedtrappe en konflikt. Det skaber imidlertid nogle gange konflikter med naboerne, der gerne ser at de unge bliver indendørs.

Der er enighed blandt interviewpersonerne om, at det er ærgerligt at FISKEN har lukket i skoleferierne:

"I ferier så... der kan jeg faktisk tydeligt huske når jeg var yngre (...) der var det sådan: "Aaarh, øv! Nu skal vi stå udenfor."

- Hasad, 19 år.

De unge er enige om, at det er nødvendigt med væresteder for unge og flere af dem beskriver, at når de keder sig laver de ballade og hærværk. Derfor er Hasad også ærgerlig over FISKENS begrænsede økonomiske midler, som også betvinger ferielukning:

"Jeg ved de har det hårdt økonomisk. Det ville være virkelig fedt hvis der kom et økonomisk løft til det hele og ligesom pædagogerne, eller alle de ansatte dernede, de ikke skulle tænke på det økonomiske. At de kunne have lidt mere frit spil."

Hasad beskriver værestedernes betydning for sin egen udvikling således:

"Hvis FISKEN ikke havde været her og Settlementet derovre, det skal vi også lige huske, så havde de unge fortsat med at være "gangstere" i gåseøjne, de havde været meget mere ude. Og tro mig, om I vil det eller ej, så havde kriminaliteten også steget på Vesterbro. Det er vigtigt at de unge har et sted at gå hen! Der er nogen, du vil aldrig kunne fjerne dem fra det miljø. Men så skal du gå efter dem, du har en chance for at fjerne. Og det virkede jo på mig dengang."

Hasad mener, at havde det ikke været for værestederne på Vesterbro, så havde han i dag været indblandet i kriminalitet i stedet for at gå på HF. For stort set alle interviewpersonerne gælder det, at de ikke har nogen alternativer til gaden foruden værestederne. Hasad beskriver dog at barndommen på Vesterbro var hårdere for hans generation, end den er i dag for hans lillebror på 13 år:

"For at være ærlig, så tror jeg det er lidt kedeligt [for børn i dag] (...) Min aldersgruppe og dem, lidt ældre end mig, de har i hvert fald haft det meget sjovere. Nok også hårdere til tider, fordi der er sket nogle ting på Vesterbro, som man helst ikke vil tænke så meget på. (...) Det har meget at gøre med området, du vokser op i, om det er en hashklub, der ligger ved siden af, eller en fritidsklub. (...) Men det er jo meget forandret, de har det også meget bedre på Vesterbro nu, de unge. De kan jo nærmest komme ned og sige: "Jeg vil have et job" og så har de et job maks. en måned efter."

Altså, de kommer jo ned i FISKEN (...) og så har de et job en måned efter, fordi medarbejderne dernede, de er VIRKELIG effektive.”

Hasad beskriver, at der er sket en tydelig udvikling på Vesterbro: Det er mindre råt og der er flere tilbud for unge i dag, end der var da han var yngre. Han beskriver, at det derfor er mere trygt at være ung på Vesterbro i dag, men at det var sjovere da han var barn, fordi gadebilledet var præget af andre, mere belastede borgergrupper.

De ældre interviewpersoner fortæller alle, at der er behov for et sted for ældre unge. De fleste ældre kommer først i værestederne når de yngre er gået hjem, men ønsker et værested, kun for dem. En gruppe ældre brugere i FISKEN siger det således:

”Måske mere for de lidt mere, de ikke så meget unge, for de store, hvis du forstår hvad jeg mener. Men også overfor dem, der er 18 år.”

Disse brugere er ofte vågne til sent ud på natten og må derfor opholde sig på gaden, da alle væresteder på Vesterbro lukker tidligere. De foreslår at der oprettes et 18+ værested med åbent til klokken 01.00.

Konkrete forslag:

- **FISKEN skal have større lokaler**
- **Der mangler en kælder med pudrum/bryderum, hvor de unge kan brænde energi af**
- **Der mangler ryge-faciliteter til cigaretter og vandpibe**
- **Der mangler flere daglige aktiviteter**
- **Der mangler flere aktiviteter ud-af-huset, fx gokart, paint ball, ture, rejser, osv.**
- **Der mangler et værested for unge over 18 år**

Enghaveparken

Ungdomsliv på gaden

Mens vi går langs fodboldbanen ved Enghave Station udtrykker Farooq på 15 år frustration over, at fodboldbaner med kunstgræs brændes af. Han fortæller, at det gør ham irriteret og spørger retorisk: **"Hvor skal vi så spille fodbold?" [Hvis alle banerne bliver brændt af]**. Farooq er for nylig flyttet til Sjælør, men han synes at der er mørkt og dødt og kommer derfor på Vesterbro dagligt. Når han ikke spiller fodbold hænger han ud sammen med de andre unge ved Kiosk 21, eller kommer i FISKEN. Han er dermed en af de få unge, som stadig bruger fodbold som en fælles aktivitet, samtidig med at han anvender et af de samlingssteder, som de unge, der ikke længere spiller fodbold, gør brug af. Som mange af de andre interviewpersoner fortæller han, at Vesterbro for ham symboliserer lys og liv. Han er samme dag begyndt på sit første fritidsjob, som han har fået igennem FISKENs Fritidsjobformidling og fortæller, at han glæder sig til at købe en parfume for sin første løn.

Andre interviewpersoner beskriver med ærgrelse, at de laver ballade grundet kedsomhed og rastløshed og fortæller, at hvis blot de havde noget at lave, så ville de ikke behøve at lave ballade. Interviewpersonerne udviser dermed selv interesse i at blive inddraget i aktiviteter og siger, at der ikke behøver blive arrangeret ud-af-huset ture i værestederne, bare der dagligt foregår forskellige indendørs aktiviteter. Interviewene viser desuden, at de unge oftest bruger fodbold som en fælles aktivitet indtil de er omkring 13-14 år gamle, hvorefter de begynder at opholde sig mere i byrummet og hænge ud uden nogen specifik fælles aktivitet. Khaled og Hassan på 15 og 16 år svarer med en opgivende og frustreret tone i stemmen, da jeg spørger om de spiller fodbold: **"Hvad skal vi bruge fodbold til? Vi er ikke 10 år længere!"**

De yngre interviewpersoner er dog meget interesserede i flere fodboldarrangementer, Zayd og Bilal på 13 og 14 år foreslår:

"For det første så synes jeg der skal være flere arrangementer her (...) Fodboldturneringer og den slags. (...) Vesterbro Cup, men det skal være på græs på vores hjemmebane Bavnehøj."

Generelt er alle de yngre interviewpersoner entusiastiske ved idéen om en større fodboldturnering på Vesterbro. Yahya på 13 år er en af de få interviewpersoner, der går til fodbold ugentligt og han er især begejstret ved tanken. Han viser under interviewet rundt på flere fodboldbaner på Vesterbro og fortæller om vigtigheden i kunstgræs og belysning over banerne. Desuden er han meget interesseret i at etablere flere tilskuerpladser imellem fodboldbanerne. Det vigtigste for ham er, at der bliver arrangeret store fodboldturneringer på kunstgræs med gode præmier.

Mens jeg går langs De Røde Baner med to interviewpersoner begynder den ene af drengene, Ender på 13 år, spontant at lave beat-lyde da han bliver rastløs. Han fortæller:

"Vi rapper... [Der mangler] et studie."

"Hvor plejer I at rappe henne?"

"Bare sådan der når vi sidder på bænke (...) Så rapper vi mod hinanden."

Ender fortæller at han nogle gange laver musik i Streetmekka (nuværende Game³), hvor de har et musikstudie. De er dog de eneste interviewpersoner, der under interviewene udviser interesse i at lave musik.

Interviewpersonerne italesætter alle, at ungdomslivet på Vesterbro er hårdt og koldt om vinteren:

"Folk de plejer at hænge ud på toiletter heromkring for at holde varmen. Og nogen er i kældre. Det er heller ikke sjovt jo. Så hellere give folk et sted hvor de kan være jo. Man kan sagtens brænde de der kældre af hvor man er jo. Og det er ikke fordi det ikke er sket før. (...) Jo mere folk de keder sig, jo mere laver de. Hvis du har noget at lave fra starten af, så vil du ikke fokusere på at lave ballade. Så vil du fokusere på det, du er i gang med."

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

Flere interviewpersoner beskriver hvordan de føler sig nødsagede til at bryde ind i kælderrum og opgange, eller opholde sig på offentlige toiletter for at holde varmen:

"Om vinteren, der kan man gå ned i en opgang jo, eller en kælder. (...) Lad os sige vi står her og der er en opgangsdør, der står på klem, så lige finde på at..."

"Bliver naboerne sure nogle gange?"

"Nej, men de kan finde på at sige: 'Vil I ikke gå ud herfra?' Så går vi ud og finder en anden opgang. (...) Men det er kun om vinteren, vi gør det ikke om sommeren."

- Ibrahim, 17 år.

For Khaled og Hassan er det dog forbundet med problemer at være i kælderrum:

"Der er ikke et sted at være om weekenden, der mangler et sted hvor vi kan være os selv, uden at der kommer nogen og siger hvad vi skal gøre (...) Vi bliver nødt til at finde et eller andet kælderrum bare for at sidde i det (...) Så skal man finde et kælderrum og så er der problemer derfra."

Enkelte interviewpersoner beskriver hvordan de opholder sig i Toves Galleri for at få varmen, indtil de bliver vist væk af en butiksindehaver eller en vagt. Dette er med til at give

---

³ Game er en non-profit organisation, som arbejder for at udbrede gadeidræt og gadekultur i udsatte boligområder.

de unge en følelse af uværdighed og af at være uønskede på Vesterbro. Generelt viser de ældre interviewpersoners tanker og udtalelser det problematiske i det faktum, at de unge ikke har et sted at være i weekender, ferier og aftener. Flere af dem beskriver igen og igen hvordan det vigtigste for deres trivsel er, at få et sted at være på disse tidspunkter, eller at de etablerede væresteder udvider deres åbningstider.

Under et interview efterligner Zayd og Bilal på 13 og 14 år tonen i den offentlige debat og siger:

"For eksempel de der indvandrere, jeg synes bare de skal smutte ud af landet."

"Og jeg synes faktisk de der perker-svin, de skal fise ud af det her land."

Drengene laver deres stemme og sprogbrug om for at karikere etniske danskere og kommer med flere lignende udsagn. Dette tegner et billede af nogle unge drenge, som tidligt bliver bevidste omkring den hårde tone i den offentlige debat hvad angår borgere med anden etnisk baggrund. Dette bliver en del af deres selvbillede og kan til dels forklare den vrede og frustration, som flere interviewpersoner fremviser.

Nedenstående udklip af interview med to unge giver udtryk for den rastløshed, drengene oplever i deres hverdag:

"Hvad laver I så når I er her?" [På Otto Krabbes Plads]

"Vi hænger bare ud jo, hvad skal vi lave? Der er ikke noget at lave. (...) Jo, men der vil altid ske noget, det er jo ikke fordi vi kigger ud i luften. For eksempel her så sent [som] i går ikke, så var der fire brandbiler, der kom fire gange."

"Hvorfor det?"

"Fordi der ikke var noget at lave."

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

Citatet viser, at de unge laver ballade grundet kedsomhed. Disse drenge er oftest udfordrede på flere punkter: De klarer sig dårligt i skolen, kommer fra ressourcetsvage hjem og nogle af dem har forskellige diagnoser. Derfor repræsenterer gaden også et trygt, velkendt rum for dem, hvor de kan søge væk fra de mange udfordringer, de føler at de møder i det daglige. Zayd og Bilal på 13 og 14 år siger det således:

"Her på Vesterbro, man ved man er på sit eget sted og man ved, at man styrer det hele. Vi føler os hjemme."

Selvom de unge ofte er utilfredse med deres samlingssteder, søger de alligevel ikke andre steder hen. De fleste interviewpersoner bevæger sig sjældent udenfor Vesterbro, en enkelt går på arabisk privatskole på Nørrebro, få bor i Sjælør eller Sydhavn, ellers holder de fleste sig til det velkendte Vesterbro. En 19-årig fortæller, at fordi han og hans venner nu har fået kørekort har de fået bedre muligheder for at bevæge sig ud i andre bydele. Ibrahim på 17 år er dog den eneste, der siger at han jævnligt tager udenfor Vesterbro, primært til Amager. Alle de yngre interviewpersoner fortæller, at de som oftest tager til Fisketorvet, hvis de skal lave noget særligt. Kun Amin på 15 år fortæller, at han tager til Strøget med sine venner, særligt om sommeren hvis der er særlige arrangementer. Eksempelvis fortæller han om at have overværet den årlige Copenhagen Pride sammen med sine venner i sommers. Ellers anvender interviewpersonerne de samme ruter hver dag, fordi de her føler sig trygge.

Oftest samler de unge sig i grupper ved indgangsporte ("Porten" ved Saxogården eller bænkene på "Otto" lige ved indgangen til legepladsen på Skydebanegade) eller på hjørner og fortove, hvor der konstant går mennesker forbi (foran Kiosk 21, Alsgade, eller Enghaveparken om sommeren). Dette er et udtryk for, at de unge ønsker at være hvor der er liv og hvor pulsen i byen kan mærkes. Mens de står der venter de på, at tingene sker og hvis der ikke sker noget, igangsætter de nogle gange noget selv. De unge ønsker dermed at være, hvor der er andre mennesker og blive inkluderet i det fælles byrum.

En 19-årig interviewperson siger det således: **"Der er jo os unge, vi holder os til det kendte, det, vi ligesom ved er trygt, trygge rammer, ikke."** Derfor er der også flere af de unge, som ønsker at forbedre Vesterbros byrum, men alligevel er bange for at miste tilknytningen til deres samlingssteder.

Samtidig er der internt blandt drengene ikke en kultur for at besøge hinanden i hjemmet når de bliver ældre:

"Hvor plejer I at være hvis ikke I er i FISKEN?"

"Øh, derhjemme!" [Ironisk tonefald]

"Okay, men hvis ikke I er derhjemme?"

"Tror du selv at jeg mener det?" [At vi er derhjemme]

- Zayd og Bilal, 13 og 14 år.

En anden 17-årig interviewperson fortæller, at lejlighederne på Vesterbro ofte er meget små: **"Der er to værelser, køkken og så toilet."** Blandt andet derfor bliver gaden deres andet hjem, hvor de mødes med deres venner og hænger ud. Når værestederne er lukket i weekenderne og om aftenen bruges tiden derfor på gaden, hvor de unge går fra sted til sted uden noget egentligt formål.

Fælles for alle de unge, der er blevet interviewet, står ønsket om en klub, der har aften, weekend og ferieåbent, særligt om vinteren. Den 19-årige Osama siger det således: **"En eller anden klub, der kunne holde længere [åbent] eller sådan noget. (...) Så man ikke skal være ude på gaden hele tiden."**

Flere af dem påtaler også ønsket om selv at være med til at udforme værestederne:

"Du kan selv se, at der mangler noget, der er kun sten [Om Otto Krabbes Plads] (...) Hvad skal vi bruge sten til om vinteren? (...) Der skal være indendørssteder uden at der er nogen, der kommer og siger til dig: "Du må ikke være der." (...) Det er fint nok, at der er pædagoger, bare pædagogerne lader os gøre tingene, som vi selv vil gøre det. Altså måske ryge noget vandpibe derinde, uden at de kan bestemme noget. Fordi alle de steder, der er, du må ikke gøre noget. Nogen steder må du ikke engang tygge tyggegummi!"

- Khaled og Hassan, 15 og 16 år.

Flere drenge bruger rygning som en fælles aktivitet og ønsker et rygerum, hvor de kan samles om at ryge vandpibe. Der er dog ikke nogen af dem, der udtrykker tanker om også at bruge et eventuelt rygerum til at ryge hash.

Konkrete forslag:

- Et værested, der er åbent om aftenen/i weekender/ferier
- Et værested med rygerum
- Flere læ-steder, hvor de unge kan opholde sig i dårligt vejr, eller for at få varmen som alternativer til kældre/opgange/offentlige toiletter
- "Vesterbro Cup" – en fodboldturnering kun for unge på Vesterbro
- Kunstgræsbaner og lys over fodboldbaner når der er mørkt
- Tilskuerpladser ved alle fodboldbaner

Enghaveparken

De andre 'Vesterbroere'

Amin på 15 år bruger en del tid på at fortælle om alle **"hippierne,"** der sidder på caféer rundt omkring på Vesterbro. Han er meget begejstret for det aktive caféliv, som han mener er med til at gøre Vesterbro levende og spændende, om end han ikke selv gør brug af caféerne. 17-årige Ibrahim er ligeledes glad for Vesterbros byliv og kommer især på Istedgade. Han mener at Istedgade reelt set er opdelt, således at unge kommer nede i den del af Istedgade, der ligger længst væk fra Hovedbanegården:

"Jeg ved det ikke, der er bare ikke så mange dumme mennesker, som nede ved Hovedbanegården. (...) Det er mest junkier og sådan noget. (...) Vi har Mændenes Hjem hvor de hjemløse holder sig til. Og så er der, længere nede, så er der de der, altså negere og prostituerede. Det skifter lidt sådan jo længere man går ned."

I hans oplevelse af Istedgade er opdelingen således, at misbrugere og prostituerede bruger den del ned mod Hovedbanen og unge benytter den anden del. Ibrahim fortæller, at han selv ønsker at bo på Istedgade fordi der **"altid sker noget."** Han er dog den eneste

interviewperson, som aktivt benytter sig af Istedgade, de andre unge taler mest om Istedgade som **"narkomanernes sted."**

Generelt er alle interviewpersoner enige om, at der er plads til alle på Vesterbro. Khaled og Hassan på 15 og 16 år siger det således:

"Der er rigtig mange typer. Der er nogen, der laver ballade og så er der narkomaner og alkoholikere."

"Synes I det er fedt, at det er blandet?"

"Det skal der være plads til jo."

Khaled og Hassan fremhæver dog mest socialt belastede borgergrupper på Vesterbro, måske fordi de føler at de selv er i samme kategori, eller også fordi de mener at disse borgergrupper fylder mest, eller er mest tydelige i gadebilledet på Vesterbro. Zayd og Bilal på 13 og 14 år er enige og beskriver de andre beboere på Vesterbro således:

"Hårde typer, mange kriminelle typer, kriminelle perker-typer. Der bor også skæve danskere."

Zayd og Bilal beskriver flere gange de etnisk danske typer på Vesterbro som **"narkomaner"**, **"hashomaner"** og **"alkoholikere,"** mens dem med anden etnisk baggrund er **"perkere,"** **"indvandrere"** eller **"kriminelle."** Drengene efterligner igen på ironisk vis etnisk danske beboere i deres kategorisering af typer på Vesterbro. Endnu en gang giver dette et indblik i hvorledes drengene anskuer dem selv og andre på Vesterbro. Det bliver en måde at lægge distance til den entydige inddeling af persontyper, som Zayd og Bilal mener er fremherskende, men giver også et indtryk af, at drengene er særligt opmærksomme på visse sociale grupper på Vesterbro.

Mange af de ældre interviewpersoner kan huske et Vesterbro, der var mere rå fra deres barndom. Amin på 15 år fortæller, at man som beboer på Vesterbro får set flere **"ting"** i løbet af sin barndom. Han nævner, at han næsten dagligt ser eller finder kanyler rundt omkring på Vesterbro. Dette møde med det rå Vesterbro har dog affødt en tolerance overfor vidt forskellige sociale grupper. Under interviewet med Hasad på 19 år møder vi en fuld mand på cykel, der nær bliver kørt over af en bil. Han begynder at råbe ad bilisten og Hasad siger til ham: **"Jeg tror han har travlt, det er derfor [han kørte så stærkt], du skal ikke tænke mere over det. God aften til dig."**

Derefter reflekterer han over episoden:

"Der kan du bare se, han er fuld jo. Men alligevel har han en form for, ligesom en kærlighed til Vesterbro ved at... det kan godt være han opfører sig lidt åndssvagt, men han har drukket. Han stopper op og så taler han med os, han går ud fra, at vi også er herfra. Og det er det, der er dejligt ved Vesterbro, at alle på en eller anden mærkelig måde - det lyder dumt - kender hinanden. Vi ved hvad hinanden måske har været lidt igennem. (...) Der er sammenhold og stedet er for eksempel ikke så stort som eksempelvis Nørrebro."

Det er tydeligt at Hasad føler, at der findes et fællesskab mellem beboerne på Vesterbro. Han kommer flere gange under interviewet ind på, at det Vesterbro, han kan huske fra sin barndom var mere hårdt. Derfor har han empati for den fulde mand, fordi han kan sætte sig ind i mandens baggrund.

Interviewpersonerne udviser generelt stor tolerance overfor de andre borgergrupper på Vesterbro og fremhæver Vesterbro som et rummeligt sted, der i dag er langt mindre råt. Hasad beskriver det nye Vesterbro således:

"(...) Så er der selvfølgelig nogen, der vil spille lidt mere gangster end andre og: 'Eooow, det er stadig mit sted!' Men nej, det er det ikke. Det har ændret sig og det er blevet et godt og hyggeligt familiested i forhold til hvad det har været."

Amin på 15 år er enig i, at Vesterbro i dag i højere grad bebos af børnefamilier og forklarer hvordan børnefamilier i dag er overalt på Vesterbro. Hasad fortæller at omgangstonen blandt de unge også har forandret sig i takt med den nye sammensætning af beboere:

"Hvis jeg skal være ærlig, jeg synes det er lidt irriterende. Fordi før i tiden der kunne man godt råbe til sin kammerat fra den ene ende af gaden til den anden, eller køre to på en knallert, det kunne man sagtens. Men nu, når man bliver lidt ældre, så passer man lidt på stedet og tænker: 'Uh, der er en familie der, der er et lille barn der, han skal ikke se hvad jeg laver.' Så man passer nok lidt mere på hinanden, fordi man også ved at vi er så tætte uanset hvad her på Vesterbro. Hvor man før i tiden kunne opføre sig lidt mere vildt, hvis man kan sige det sådan."

Hasad beskriver her et Vesterbro, hvor man passer på hinanden og opfører sig på en måde, så der er plads til alle, om end han savner at kunne gøre hvad der passer ham.

Alligevel mener Hasad, at der er en klar opdeling mellem etnisk danske unge og unge med anden etnisk baggrund:

"Vesterbro Ungdomsgård: Det er der hvor de danske børn går hen. Vi gør brug af FISKEN og Settlementet. Det er vores steder. Det er det der med, at folk i sidste ende også er opdelt på en eller anden sjov måde. (...) Folk opdeler sig i grupper siden de er helt små, hvorimod danskerne, de er nok lidt samlede til fester og så videre og videre."

Hasad mener, at unge med anden etnisk baggrund socialiserer på en anden måde end etnisk danske unge, eftersom de ikke bruger fester som en fælles aktivitet. Eksempelvis benytter de unge sig heller ikke af cafélivet på Vesterbro, der anvendes af et helt andet segment. Alle interviewpersoner udviser tolerance og forståelse overfor andre borgergrupper på Vesterbro, men de påtaler samtidig de manglende relationer til borgerne med dansk etnisk baggrund.

Overgangen fra det socialt belastede Vesterbro til et Vesterbro, der i høj grad bebos af børnefamilier og ressourcestærke etnisk danske beboere, har skabt et nyt Vesterbro. Interviewpersonerne byder det ny Vesterbro velkommen, primært for deres yngre søskendes skyld, som de frem for alt ønsker får bedre udviklingsmuligheder end de selv har haft.

Afslutningsvis udviser alle interviewpersoner rummelighed, de ønsker at give plads til mangfoldighed og er åbne overfor alle persontyper og grupper på Vesterbro, lige fra **"alkoholikere"**, til **"hippier"**, **"børnefamilier"** og **"narkomaner"**. Det er bemærkelsesværdigt, at de selv til stadighed udviser rummelighed, om end de føler, at andre beboere på Vesterbro ikke møder dem med samme rummelighed. Der er en tydelig skævhed i den måde, hvorpå interviewpersonerne beskriver, at de møder andre mennesker og grupper på, og den følelse af at være uønsket, ikke at blive hørt eller taget hensyn til, som mange af dem samtidig påtaler. De unge fortæller, at denne skævhed fører til konflikter med naboer i de områder, hvor de opholder sig og de råber i denne undersøgelse højt for at få et alternativ til gaden.

Enghave Station

Konklusion

Oprindeligt var det tænkt, at denne undersøgelse skulle fokusere på de unges oplevelse af byrummet og deres opfattelse af det gode ungdomsliv. Hurtigt stod det dog klart, at flere af interviewpersonerne var så frustrerede og desillusionerede omkring rammerne for deres ungdomsliv, at de mente at det var formålsløst at forestille sig eller indgå i dialog omkring hvad et godt ungdomsliv kan indeholde. På de mange ture med de unge ud i det mørke, kolde Vesterbro i december har jeg fået en føling for, hvordan det er at gå fra sted til sted uden at have andet alternativ, når værestederne er lukkede. Det er iskoldt, kedeligt og giver en følelse af at være uønsket i det, man kalder sit hjem.

På trods af, at interviewpersonerne er frustrerede, retter de ikke disse negative følelser mod Vesterbro. Vesterbro repræsenterer for dem en levende og lys bydel, som de føler enormt ejerskab i forhold til, fordi det er den eneste konstante og trygge faktor i deres liv. De er alle stolte af Vesterbro, de ønsker at Vesterbro skal være bydelen over dem alle og fremviser i høj grad bydelsnationalisme. En interviewperson på 19 år siger det således:

”Sæt skub i tingene, gør Vesterbro til noget helt, helt særligt i forhold til Nørrebro, Østerbro og så videre. Så når man siger: ’Vesterbro’ til hvem som helst så ved de hvor det er, hvordan det ser ud og hvor hyggeligt det faktisk er.”

Næsten ingen af interviewpersonerne ønsker nogensinde at forlade Vesterbro. De fortæller alle om de mange minder, der er koblet til deres opholdssteder og hvordan de frygter at miste deres velkendte Vesterbro.

Derfor er det også særligt vigtigt, at der tages hensyn til disse unge, som bruger størstedelen af deres ungdomsliv på gaden. Hvordan kan vi skabe rammerne for et bedre ungdomsliv for dem? De unge har her selv givet en række konkrete forslag til udformningen af byrummet.

Med interviewpersonernes egne ord fører gadeliv til ballade, hærværk, misbrug og kriminalitet. Derfor bliver det mest centrale at de unge får et alternativ til gaden – et fristed, hvor de kan søge hen om vinteren, om aftenen, i weekender og i ferier, når det er koldt og mørkt og de føler, at de jages væk fra hvert et sted, hvor de opholder sig for at få varmen.

K_{olofon}

Uarbejdet af:

Hanna Bøegh Svendsen er cand.mag. i Islamiske Studier fra Københavns Universitet og har haft særlig fokus på sociologiske undersøgelser af unge muslimers identitetskonstruktion i Danmark, foruden socialt arbejde med børn og unge med anden etnisk baggrund.

Med assistance fra:

Anna Sofie Becker, er stud. mag. i etnologi på 5. semester og har netop afsluttet et praktikforløb i FISKENs Fritidsjobformidling.

Tak til:

Tine Malm, Vesterbro Områdefornyelse

Ena Juhl, leder, FISKEN

Britt Naundrup, projektleder, FISKEN

Hicham Menouar, aktivitetsmedarbejder, FISKEN